

GAZETA POLSKA

Bukowiny

Видання Чернівецького обласного
Товариства польської культури
ім. Адама Міцкевича

Nr 36-37 (618-619)

Maj-Czerwiec 2010 r.
Ukazuje się od 30 lipca 1883 roku

*Pismo społeczne, gospodarcze
i literacko-kulturalne*

Redakcja serdecznie dziękuje za dofinansowanie kosztów druku ze środków Senatu RP za pośrednictwem Fundacji «Pomoc Polakom na Wschodzie»

Rarańcza łączy polską i ukraińską młodzież

Kolejny raz polska młodzież z partnerskiego miasta Rzgów przyjechała na Bukowinę żeby uporządkować na cmentarzu w Raranczy (Ridkiwci) groby polskich legionistów, którzy pozostali się na zawsze tu koło Czerniowiec po bitwie pod Rokitną w 1915 r.

(Ciąg dalszy na str. 7)

Festyn z gośćmi z Brennej

(Ciąg dalszy na str. 2)

Розрив на виборах президента Польщі виявився меншим, ніж очікувалося

Розрив між кандидатом від правлячої партії «Громадянська платформа» Броніславом Коморовським і лідером партії «Право і справедливість» Ярославом Качинським становить близько 4%.

За словами голови Державної виборчої комісії Стефана Яворського, за Коморовського проголосували 41,22% виборців, за Качиньського – 36,74%. На третьому місці лідер Союзу демократичних лівих сил Гжегож Наперальський з 13,68% голосів.

Ці результати на 3-4% відрізняються від отриманих під час екзит-полів.

Konferencja Sprawozdawczo -Wyborcza

W sobotę 19 czerwca w Drochobyczu odbyła się Konferencja Sprawozdawczo-Wyborcza Zjednoczenia Nauczycieli Polskich na Ukrainie. Symbolicznie że Konferencja odbywała się w siedzibie Centrum Metodycznym Nauczania Języka i Kultury Polskiej. W 2009 r. Ministerstwo Oświaty i Nauki Ukrainy zarejestrowało Centrum w strukturach oświatowych naszego państwa. To jest jednym z największych osiągnięć ZNPnU.

W Konferencji wzięło udział blisko 50 delegatów z ponad 10 obwodów Ukrainy, członkowie ustępującego Zarządu. Delegatów przywitали przedstawiciele Konsulatu Generalnego RP we Lwowie, stowarzyszenia “Wspólnota Polska” i “Pomoc Polakom na Wschodzie” oraz Prezes Federacji Organizacji Polskich na Ukrainie pani Emila Chmielowa.

Ze sprawozdaniem wystąpił Prezes Zjednoczenia Nauczycieli Polskich na Ukrainie Pan Adam Chłopek.

Po dyskusji odbyły się wybory nowego Zarządu. Delegaci zdecydowali o powierzeniu, na kolejną kadencję, funkcji Prezesa ZNPnU P. Adamowi Chłopkowi. Dla naszego Obwodowego Towarzystwa Kultury Polskiej im. Adama Mickiewicza jest wielkim zaszczytem, że w składzie nowego Zarządu, znalazła się Pani Łucja Uszakowa, która w czwartej kadencji będzie pełniła funkcję sekretarza ZNPnU.

Witamy nowy Zarząd i życzymy sukcesów w tak ważnej działalności, którą prowadzi ZNPnU.

Zjednoczenie Nauczycielstwa Polskiego na Ukrainie (ZNPnU) – organizacja o zasięgu ogólnokrajowym. I Zjazd Nauczycielstwa Polskiego na Ukrainie był przygotowany i organizowany przez Federację Organizacji Polskich na Ukrainie. On odbył się w Chmielnicku w 1996 r. W tym że roku przy udziale FOPnU w Ministerstwie Sprawiedliwości Ukrainy było zarejestrowano Statut ZNPnU.

«Meridian Czernowitz»

Мистецьку акцію «Тисяча свічок» презентував Міжнародний поетичний фестиваль «MERIDIAN CZERNOWITZ» у сквері біля костюлу «Пречисте серце Ісуса» перед пам’ятником Францу Йозефу у Чернівцях. Акція була приурочена до 115-річчя з дня присвоєння храму імені «Пречисте серце Ісуса».

21 червня 1895 року у Чернівцях відбулися торжества, у ході яких вітвар встановили не у приміщенні, а перед костюлом «Пречисте серце Ісуса». Для багатотисячної юрби віруючих відправили службу одразу трьома мовами: польською, руською (українською) та німецькою.

На пам’ять про цю подію учасники та гості Міжнародного поетичного фестивалю «MERIDIAN CZERNOWITZ» через 115 років запалили у сквері біля костюлу тисячу свічок.

Наш літературний доробок

У цьогорічному першому номері „Буковинського журналу” видрукувана обширна наукова розвідка доцента кафедри міжнародних відносин нашого університету, голови Товариства Владислава Струтинського **„Міжнародний фольклорний фестиваль „Буковинські зустрічі” – проєкт романтиків чи потреба сьогодення?”**. Автор наголошує на актуальності і важливості подальшого розвитку та поглибленню традицій Буковинської багатокультурності та толерантності.

Також у науковому збірнику **„Політологічні та соціологічні студії. Т.VIII. Україна, Білорусь, Польща та Литва: від колізій минулого до спільних європейських цінностей та перспектив співпраці”** ми знаходимо цікаву статтю, підготовлену спільно Владиславом Струтинським і доцентом юридичного факультету ЧНУ Людмилою Струтинською-Струк – „Співробітництво між партнерськими регіонами України та Польщі: буковинські реалії”.

Серед урочистих заходів з нагоди Дня конституції Польщі на початку травня у Центрі польської мови і культури Бердянського університету менеджменту і бізнесу було презентовано монографію **«Специфіка буковинського прикордоння: історія культурного полілогу»**. Книгу спільно підготували до друку українська та польські автори – Лідія Антошкіна, Олександр Гадинко, Гелена Красовська, Пьотр Сигеда та Лех Сухомлинов. Молоді науковці керувалися у своїй роботі висловом професора Казимежа Фелешка, який етнос Буковини називав Homo Bucovinensis.

Нещодавно побачила світ книжка відомої української журналістки, відповідального секретаря обласної газети «Буковина», головного редактора польської газети Антонінії Тарасової . Видання незвичне тим, що вийшло двома мовами – російською і українською, і, власне, складається з двох розділів – **«Детская площадка» і «Дорослі ігри»**.

Читачів нашої газети, певно, більше зацікавить другий розділ, у якому вміщено новели про долі кількох католицьких родин – поляків, німців, чехів. Ці люди по війні дивним чином уникнули депортації і мешкали у передмісті Чернівців, яке авторка називає вулицею Швабською.

Книга побачила світ у видавництві “Букрек” з ініціативи її директора п. Дарини Туз та літературного редактора з Нью-Йорка п. Лілії Костюк.

Festyn z gośćmi z Brennej

6 czerwca w naszej Parafii odbył się kolejny festyn, w którym uczestniczyli również gości z Brennej. Na festynie występowały zespoły muzyczne: Zasłużony dla Kultury Polskiej zespół folklorystyczny Obwodowego TKP im. Adama Mickiewicza „Echo Prutu”, chór kościelny, zespół młodzieżowy, soliści, pięknie tańczyły dzieci.

Pod czas festynu odbyła się zbiórka kosztów dla powodzian z Polski.

Również był niesamowicie smaczny poczęstunek: bigos, gołąbki, kielbaski, ciasteczka, herbata i kawa, przygotowany przez naszych kobiet, a nawet i mężczyzn. Oczywiście, poza konkursem był żurek, który przygotował ks. Proboszcz.

Bawili się wszyscy i dorośli, i młodzież, i dzieci. Do tego dopasowała piękna pogoda.

Dziękujemy wszystkim którzy włączyli się w przygotowaniu do festyna oraz posiłków: Ruchowi Rodzin Nazaretańskich, Obwodowemu Towarzystwu Kultury Polskiej im. Adama Mickiewicza, Kolpingowi, Różom Różańcowym.

Mówimy, dowidzenia Festyn i do miłego zobaczenia w przyszłym roku!

Єдиний день релігійної свободи

Навесні на базі філософсько-теологічного факультету Чернівецького національного університету відбулась міжнародна науково-практична конференція "Міжетнічні та міжконфесійні відносини в контексті сучасних суспільних трансформацій". Уже всьоме таке зібрання вчених проходить у стінах нашої alma-mater. Цьогоріч тут зібрались провідні філософи, теологи і релігієзнавці з України, Росії, Польщі, США, Франції. У конференції взяли участь і науковці Римо-католицької церкви – єпископ-помічник Львівської Архідієцезії, доктор теології Леон Малий та автор цих рядків – докторантка Люблінського католицького університету Інна Келлер.

Розпочалась конференція пленарним засіданням у Червоній залі ЧНУ. Після традиційних привітань з доповідями виступили доктор філософських наук, професор, завідувач відділом історії релігії та практичного релігієзнавства інституту філософії ім. Григорія Сковороди НАН України Л.О.Филипович, генеральний секретар Української асоціації релігійної свободи П.В. Ганулів та інші доповідачі.

Того ж дня відбулись секційні засідання. Представники Римо-католицької церкви брали участь у двох секціях: Свобода релігії та Церкви у контексті правових відносин. Леон Малий доповідав на тему: Церква і релігійні організації – аналіз проблематики різного трактування термінів. А п. Інна Келлер підготувала доповідь на тему Prawa i obowiązki władzy państwowej według chrześcijańskiej nauki społecznej (Права і обов'язки державної влади з погляду християнської соціальної науки). Обговорювались також проблеми обізнаності в питаннях релігії, як шляху до нормалізації міжконфесійних відносин, сімейні цінності в релігійному житті, філософські та соціологічні аспекти, суспільні чинники взаємодії релігії та суспільства.

Усі виступи та статті, озвучені на конференції, надруковані в університетському віснику "Релігія і соціум". На місцевому телебаченні організатори міжнародної конференції та науковці виступали у прямому ефірі.

Після міжнародної конференції відбувся ще один цікавий захід –

Під час роботи конференції Української Асоціації релігійної свободи.

На закінчення Дня релігійної свободи всі гості сфотографувались на згадку на плебані костелу Воздвиження Чесного Хреста.

Єдиний день релігійної свободи на тему "Шляхи та форми толерантності міжконфесійних відносин". Це вже стало традицією на Буковині – у нашому поліетнічному і поліконфесійному краї – проводити Єдиний день щороку і щоразу на базі іншої конфесії. На цей раз конференцію приймав Чернівецький Деканат римо-католицької церкви Буковини, і відбулася вона у Польськім домі. У зібранні взяли участь представники Української асоціації релігійної свободи з Києва, єпископи Православної автокефальної, Римо-католицької та Протестантської церков, отці Православної церкви КП, Української автокефальної Церкви, Православ-

ної церкви Старого обряду, Римо-католицької та Греко-католицької церков та проповідники різних протестантських церков Буковини, а також рабин Чернівецький.

Привітав учасників Єдиного дня Декан Чернівецький РКЦ о. Марек Дроздік. Пан отець-декан висловив надію на те, що такі заходи релігійної свободи сприятимуть і надалі взаєморозумінню у багатоконфесійному середовищі не лише Буковини, а й усієї України. Від обласного Товариства польської культури ім. Адама Міцкевича виступив п. Владислав Струтинський. Пан голова підкреслив історичну значимість проведення зустрічей на основі міжетнічних і міжкон-

ноах Кофманський. Рабин у своєму виступі відзначив, що під час окупації Буковини євреїв рятували представники інших конфесій. Це свідчить про давніші традиції мирного співіснування вірних різних конфесій на теренах нашого краю.

Різноманітних міжконфесійних проблем торкалися п. Петро Карпов – єпископ Церкви ХВЄ у Чернівецькій області, п. Іван Завірюха – секретар Буковинської конференції Церкви адвентистів сьомого дня, п. Василь Манчул – директор приватної школи «Надія», проповідник Церкви євангельських християн баптистів, о. Володимир Боровий з Української греко-католицької церкви, п. Олена Пігулевська – голова Чернівецької громади віри Багаї.

Після ранішнього засідання всі учасники Дня релігійної свободи були запрошені до римо-католицького костелу Воздвиження Чесного Хреста на концерт органної музики та камерного співу. А по обіді відбулась звітно- виборча конференція Української Асоціації релігійної свободи в приміщенні парафіяльного будинку РКЦ. На порядку денному було 7 питань, серед яких – обрання Правління УАРС та внесення змін до статуту УАРС. Було дано позитивну оцінку роботі Української асоціації релігійної свободи, як організації, що сприяє утвердженню і поширенню принципів свободи віросповідання та волевиявлення, а також захисту законних соціальних, економічних, творчих, вікових, національно-культурних та інших спільних інтересів.

Інна КЕЛЛЕР,
член ревізійної комісії
Української асоціації
релігійної свободи.

Św. Teresa w Czerniowcach

Po Świętach Wielkanocnych powitaliśmy w naszym Kościele Podwyższenia Krzyża Świętego relikwie świętej Teresy.

Ta wielka święta żyjąca u schyłku XIX wieku w niezwykle krótkim czasie „podbiła» Europę i świat

jako orędowniczka niezwykle wielu łask, mimo iż życie jej było bardzo krótkie. Stała się symbolem niezwyklej walki, jaką każdy człowiek toczy ze złem i jednocześnie znakiem wielkiej dobroci Boga dla nas.

Tegoroczne «Bukowińskie Spotkania» odbyły się po raz dwudziesty pierwszy. A rozpoczęły się 01.06.2010 w polskiej Pile i Jastrowiu. Dalej Festiwal majestatycznym krokiem wyruszy do Rumunii (22 – 25.07.2010), na Węgry (06 – 08.2010), do Słowacji (20 – 22.08.2010) i na Ukrainę (02 – 03.10.2010). Organizacja tak dużej międzynarodowej imprezy pokazała jak ważne miejsce w procesie porozumienia i poznania zajmują kultura. Ze względu na terminy, ilość zespołów (32) oraz liczbę uczestników (800) najbardziej okazała jest polska część. «Bukowińskie Spotkania» nie są konkursem. I to jest ich największą zaletą, ponieważ służą ukazaniu bogactwa bukowińskiej kultury ludowej. Są przeglądem zespołów prezentujących śpiew, taniec, muzykę, obrzędy i zwyczaje ludowe Bukowiny.

W XXI Festiwalu uczestniczyły zespoły z Ukrainy, Rumunii, Polski, Węgier, Słowacji, Czech i Serbii.

1 czerwca zespoły zaprezentowały się w Pile na ul. Śródmiejskiej. Oficjalne otwarcie «Bukowińskich

XXI Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny «Bukowińskie Spotkania»

Spotkań» odbyło się w Pile w Domu Kultury, gdzie od środy 2 czerwca rozpoczęły się prezentacje zespołów.

W środę wieczorem zespoły przeniosły się do Jastrowia, gdzie przeszły ulicami miasta. A wieczorem w Amfiteatrze nastąpiło otwarcie festiwalu. Koncert Galowy odbył się w niedzielę 6 czerwca w Amfiteatrze w Jastrowiu.

W tegorocznej polskiej części Festiwalu «Bukowińskich Spotkań» Obwodowe Towarzystwo Kultury im. A. Mickiewicza zostało reprezentowane przez trzy zespoły: «Wianeczek» (Dolne Piotrowce), dwa zespoły dziecięce „Dolinianka” (Stara Krasnoszora) oraz „Kwiaty Bukowiny” (Czerniowce). Na odmianę od pierwszych dwóch, zespół z Polskiej Szkoły Niedzielnej w Czerniowcach miał zaszczyt być zaproszonym po raz pierwszy. Organizacja Festiwalu sprawiła niezapomniane wrażenie, jak również i jego przebieg. Integracja i ułatwienie Bukowińczykom wzajemnego poznania cechuje ten wspaniały fenomen, jakim są «Bukowińskie Spotkania». Godne podziwu zaangażowanie się tak nielicznego, ale zgranego Biura Organizacyjnego z Panem Zbigniewem Kowalskim na czele. Są to ludzie oddani wspólnej idei, którą sukcesywnie wcielają ponad kilkudziesiąt lat. Od całego serca pragniemy podziękować za możliwość bezpośredniego kontaktu z bogactwem bukowińskiej kultury ludowej.

Do spotkania w Czerniowcach!

Łucja USZAKOWA,
kierownik artystyczny
zespołu „Kwiaty
Bukowiny”.

Zbigniew Kowalski – Doctor Honoris Causa

W dniach 23 kwietnia – 3 maja 2010 r. Wspólnota Polska w Berdiańsku z okazji Narodowego Święta Konstytucji 3-go Maja organizowała szereg przedsięwzięć kulturalno-oświatowych, które tradycyjnie w regionie określone są jako „Dni Kultury Polskiej”.

W ramach obchodów, w których wzięli udział gości z Polski i Ukrainy, między innymi odbyły się wydarzenia, związane z Bukowiną. Jak informuje Prezes Koła Bukowińczyków w Berdiańsku Jerzy Sopin na uroczystym posiedzeniu Senatu Berdiańskiego Uniwersytetu Managementu i Biznesu odbyło się nadanie tytułu Doctora Honoris Causa Zbigniewowi Kowalskiemu, niezmiennemu dyrektorowi Międzynarodowego Festiwalu

„Bukowińskie Spotkania”.

Zbigniew Kowalski – etnograf, uczeń prof. Józefa Burszty, absolwent UAM w Poznaniu – pasjonat, osoba wielkiej odpowiedzialności, bez reszty oddany swemu powołaniu. Znakomicie potrafi wprowadzać w świat tradycji, kultury ludowej i należących do nich wartości. Kształtować tolerancję wobec różnorodności i odmienności kulturowych. Budzić szacunek wobec wartości innych niż rodzime.

O takiej postawie wobec rzeczywistości kulturowej zaświadcza przede wszystkim realizacja Międzynarodowego Festiwalu Folklorystycznego „Bukowińskie Spotkania” (XXI edycji).

Stworzenie z emigrantów z Bukowiny rozsianych po całym świecie, a także tych, którzy żyją do dziś – Ukraińców, Rumunów, Żydów, Niemców, Polaków, Słowaków, Węgrów, Ormian, Rosjan-starowierców – wielkiej, dynamicznej, ważnej kulturowo, społecznie i artystycznie grupy ludzi tożsamyh z wartościami istniejącymi na Bukowinie. Ludzi obszaru na Pograniczu ukraińsko-rumuńskim zwanym „Europą w miniaturze” cechowało poszanowanie tradycji, tolerancja, wzajemne zrozumienie, pielęgnowanie swoich odrębności kulturowych. Wśród międzynarodowej społeczności Bukowińczyków Zbigniew Kowalski jest niekwestionowanym

autorytetem.

Ponadto jest twórcą i realizatorem wielu przedsięwzięć o zasięgu ponadregionalnym: Sejmik Wiejskich Zespołów Teatralnych – eliminacje dla Polski Północno-Zachodniej, Pilskie Spotkania Folklorystyczne oraz Przegląd Dorobku Kulturalnego Pilskiej Wsi, Dni Kultury Niemieckiej.

Po tych uroczystościach w Centrum Języka i Kultury Polskiej na Uniwersytecie Menegamentu i Biznesu odbyła się prezentacja monografii „Specyfika bukowińskiego pogranicza: historia kulturowego polilogu”. Międzynarodowy ukraińsko-polski zespół autorów w składzie: Lidia Antoszkińska, Oleksandr Hadyńko, Helena Krasowska, Piotr Syheda, Lech Suchomłynow.

W monografii między innymi czytamy. Książka składa się z trzech

części. Pierwsza to – Bukowina – terytorium międzyetnicznego polilogu. Autorzy zwracają uwagę na to, że Bukowina jest unikalnym pograniczem. Pogranicze zmienia się w czasie i przestrzeni. Ilustracją powyższych twierdzeń jest historia i specyfika wielu regionów Europy środkowej, w tym również Bukowiny. Nawiązując do powyższych twierdzeń autorzy przytoczyli określenie prof. K. Feleszki, który etnos Bukowiny nazywał mianem własnym Homo Bucovinensis.

Składamy Panu Dyrektorowi Międzynarodowego Folklorystycznego Festiwalu „Bukowińskie Spotkania” Zbigniewu Kowalskiemu oraz autorom wspomnianej monografii życzenia dalszych sukcesów!

dr Helena KRASOWSKA.

Марія Качинська хотіла побувати у Чернівцях...

Важко було мені одразу зібратися і написати цей лист до газети. Я і ще одна парафіянка зі Сторожинця пані Анна Крилюк були запрошені на пасхальний тиждень до Любліна. Наш візит відбувався у рамках паломництва поляків з України, Російської Федерації, Білорусії і Казахстану під патронатом Президента Республіки Польща Леха Качинського. Організували його товариства «Wspólne Korzenie» у Любліні та «Wspólnota Polska», а також миські адміністрації Любліна, Кракова, Ченстохови і Варшави. Безпосередньо підготовкою нашого візиту займалося правління обласного Товариства польської культури ім.Адама Міцкевича.

На Великодень нас приймала родина Галка у Любліні. Святкування майже не відрізняється від нашого. Ми разом були у костьолі і зауважили, що поляки там ходять святити з дуже маленькими кошичками, в котрих – тільки парубаєць (за кількістю членів сім'ї) і невеличка пасочка...

У нас були цікаві зустрічі і екскурсії до Кракова і Ченстохови. Та назавжди запам'ятаються навідини до Президентського палацу у Варшаві і зустріч з першою леді Польщі – пані Марією Качинською. Вона з приємністю вітала гостей із Самарі і Гродно, Омська і Железногорська, Джамбула і Мінська, Славути й Іркутська, Барановичів і Владивостока. Для кожного перша леді знаходила якісь теплі слова,

щиро тішилася зустрічі і можливості відверто поспілкуватися, адже до Варшави приїхали понад три десятки гостей з різних польських громад усього пострадянського простору. Коли надійшла наша черга ближче познайомитись з дружиною Президента, ми подарували їй книгу про Чернівці, яка вийшла до 600-річчя міста, пані Марія радісно вигукнула:

– О, Чернівці! Я так багато чула про це місто. Знаю, що в Польщі живе багато вихідців з Буковини. Дуже хотіла би побувати у вас. Сподіваюся, це колись мені вдасться...

Ці слова я чую досі. Адже наступного дня ми вже були знов у Любліні, саме мали вільний час, то пішли на закупки на місцевий ринок. Там нас застала жахлива звістка про трагічну загибель президентського літака під Смоленськом.

Сказати, що вона нас приголомшила, то нічого не сказати. Навко-

ло нас відбувалося щось неймовірне: люди перелякано передавали один одному вражаючу вість, на кожному кроці слухали радіо, а у вікнах повиставляли телевізори. Ми прибігли додому і застали наших господарів біля телекрана. Десятки разів слухали одну й ту саму інформацію, нервуючи, що не вдавалося почути нічого нового. Потім заспокоювали один одного, мовляв, там, під Смоленськом, певно зараз теж нелегко, і там теж люди нервують, і відчувають відповідальність за факти, які

миттєво стають відомими усьому світові...

Того ж дня о 17-й годині ми були на заупокійній месі в кафедральному костьолі Любліна. Такого велелюддя у соборі і навколо нього я ще не бачила. Спільне горе привело сюди море людей у чорному вбранні з біло-червоними квітами та свічками. У самій катедрі штандарти з жалобними стрічками стояли нахрест. А коли ксьондз підняв хостію, траурну мелодію загравав військовий оркестр... Ніхто не міг стримати

сліз.

Наступного дня ми виїхали додому, хоча в нашій програмі ще було два дні перебування у Польщі. Але про які вже візити можна було говорити! Я досі не можу заспокоїтися і, пишучи ці рядки, все ж дякую Богові за те, що подарував мені можливість познайомитися з пані Марією в останній день її життя. Сумно і боляче.

Кароліна АДАЖІЙ.

м.Сторожинець.

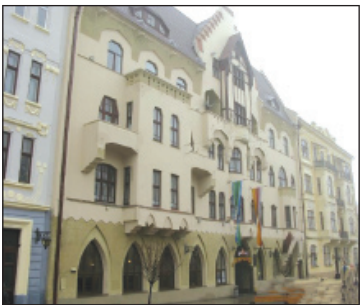

Делегация Війська Польського у Чернівцях

5-6 червня у Чернівецькій області перебувала делегація Війська Польського, яку супроводжували керівництво Західного оперативного командування України. Генерали ВП побували у Хотині та Кам'янці-Подільському. У Чернівцях гості ознайомилися з Чернівецьким університетом, зустрілися у Польському народному домі з головою Товариства польської культури ім. Адама Міцкевича Владиславом Струтинським. Він розповів про культурно-освітню діяльність Товариства та подарував кілька примірників „Gazety Polskiej Bukowiny”. Польських і українських генералів прийняв міський голова Микола Федорук.

Одним з ініціаторів та організаторів візиту був випускник історичного факультету нашого університету, колишній заступник командувача Прикарпатського військового округу (Західного оперативного командування України), генерал-лейтенант Людвіг Коберський.

◆ Jubileusze

Surmy alpejskie (niem. – Alphorn) rozpoczęły obchody w Niemieckim Domu Narodowym 100-iej rocznicy z dnia założenia. Na dawnych instrumentach ludowych grali ojciec i syn Schmiedlowie z Kołomyji. W uroczystościach wzięli również udział goście z Austrii, Niemiec, Rumunii.

Prezes towarzystwa kultury austriacko-niemieckiej „Odrodzenie” Aleksander Szlamp serdecznie przywitał wszystkich obecnych i pokrótce opowiedział historię założenia oraz rozbudowy Domu Niemieckiego.

Docent Czerniowieckiego Narodowego Uniwersytetu im. J. Fedkowycza zaprezentował książkę „Hundert Jahre Deutsches Haus in Czernowitz” (Stulecie Domu Niemieckiego w Czerniowcach), która ukazała się drukiem w Wiedniu dzięki wsparciu dawnego przyjaciela Bukowiny Rajmunda Langa.

Autor tej edycji opowiedział historię społeczności niemieckiej naszego kraju, powiedział również, że kiedyś Niemcy jechali na Bukowinę w poszukiwaniu lepszego losu, ponieważ było tu sporo ziemi i cesarz gwarantował istotne ulgi przesiedleńcom, i przed rozpoczęciem Drugiej Wojny Światowej na terenach

Hymn Domu Niemieckiego śpiewali goście z Suczawy

Gratulacje od Towarzystwa Kultury Polskiej im. Adama Mickiewicza.

obecnej Ukrainy mieszkało ponad 800 tysięcy Niemców. W tym czasie na Bukowinie działało sporo towarzystw kultury niemieckiej, organizacji społecznych, zrzeszeń studenckich, był teatr narodowy, ukazywało się kilka niemieckojęzycznych gazet. Nie większą liczbę członków oraz największy wpływ miało wówczas

Towarzystwo Chrześcijańskich Niemców Bukowiny, następcą którego jest obecne Towarzystwo Kultury Austriacko-Niemieckiej „Odrodzenia”, wznowiło swoją działalność w 1990 roku.

Sporo interesującego na temat rozwoju ówczesnego życia literackiego opowiedział profesor Czerniowieckiego Narodowego Uniwersytetu im. J. Fedkowycza Petro Rychło, a członkowie młodzieżowej organizacji „Młodzieżowy feniks” Olga Nestina oraz Aleksandra Archeluk zaśpiewały dawną niemiecką piosenkę „Dzień miłości”.

Szczere gratulacje jubilatом złożyli przedstawiciele ziemi federalnej Karyntia (Austria) Udo Pusching oraz Werner Platzer, prezydent miasta Mykoła Fedoruk, kierownik wydziału kultury i turystyki administracji obwodowej Iwan Petrusiak oraz Prezes Rumuńskiego Ośrodka Kulturalnego Jurij Łewczyk.

Prezes Obwodowego Towarzystwa Kultury Polskiej im. Adama Mickiewicza Władysław Strutyński, który stanął na czele zaproszonych z ramienia naszej wspólnoty, pogratulował Niemcom stulecia swojego domu narodowego, poartował na temat sąsiedztwa z nim Polskiego Domu Narodowego

oraz wspominał, że w ciągu ponad wiekowej przyjaźni Polacy zawsze byli obok Niemców w dni powszednie i w święta. Nic więc dziwnego, że na Bukowinie istnieje sporo rodzin polsko-niemieckich, w których ludzie swobodnie rozmawiają w obu językach.

Pan Władysław wręczył jubilatом cenny prezent, pamiątkowy adres, a także doniczkę „Ogień”, kwiat jakiego promienieje, jak autentyczny język ognia, a życzył, aby od niego zapalało się niemało serc w społeczności niemieckiej kraju. Pod sam koniec zabrzmiało tradycyjne polskie „sto lat”.

W imieniu Lwowskiego Ośrodka Kultury Niemieckiej występowała Zoja Schmuckk, która tak dotkliwie i wzruszająco wykonała kilka niemieckich pieśni ludowych, że rozczuliła obecnych, a niektórzy z ich, niech niezbyt trafiając w nuty, podśpiewywali jej, ponieważ przypominali swoją młodość i słowa, które pozostały w pamięci z dzieciństwa. Lecz najbardziej spodobało się gospodarzom i gościom święta wystąpienie zespołu wokalnego Suczawskiego Forum Niemieckiego, śpiewali oni nie tylko dawne, lecz również współczesne pieśni. A apogeum ich programu stał się „Hymn Czerniowieckiego Domu Niemieckiego”, napisany z okazji jego założenia. I ciekawie, że wśród obecnych mieszkańców Czerniowca znalazło się dwie starsze panie, które pamiętały jeszcze tę pieśń i z łzami w oczach nostalgicznie podśpiewywały suczawskim Niemcom. Święto, niewątpliwie, zakończyło się pomyślnie i zapamiętało się na długo.

Antonina TARASOWA.

Śpiewa frau Zoja Schmuckk ze Lwowa.

Występuje zespół wokalny z Suczawy.

Zdjęcie Jarosława WOŁOSZCZUKA.

Rarańcza łączy polską i ukraińską młodzież

W TYM ROKU PO RAZ PIERWSZY PRACOWALI WSPÓLNIE i Polacy, i Ukraińcy, uczniowie Ridkowskiej Szkoły Średniej oraz dorośli. A roboty było sporo. Po deszczach trawa wyrosła do metra. Dzieci wysprzątały wszystko. Zostało posadzone 25 tuj, przywiezionych z Polski, odczyszczono krzyży, ponowiono litery w hasłach. Po prace przy pomniku młodzież położyła koszyki z kwiatami i czerwono-białym oraz błękitno-żółtymi wstążkami. Gospodarzy na czele z zastępcą dyrektora Ridkowskiej Szkoły Panią Ludmiłą Wasylyszyna po prace zaprosili polską delegację do szkoły na poczęstunek. Żegnali się długo.

Możliwie żołnierzy Pierwszej wojny światowej połączą młodzież dwóch sąsiednich Państw dla współpracy na rzecz pokoju i dobrych spraw. A szkoła z Ridkowiec nawiąże kontakty partnerskie z uczelnią w Polsce. Polska strona jest przygotowana do takiej współpracy. To stanie przykładem dla dorosłych tak w Polsce, jak i w Ukrainie, którzy w końcu uporządkują te pochowania gdzie są Polacy, Ukraińcy, Austriacy, jednym słowem żołnierzy.

Tą dobrą sprawę kolejny raz zorganizował Włodzimierz Karczmarek ze Rzgowa wspólnie z Prezesem Obwodowego Towarzystwa Kultury Polskiej im. Adama Mickiewicza Władysławem Strutyńskim, przy wsparciu Burmistrza Rzgowa Jana Mielczarka. W tym roku dołączyła się Rada wsi Ridkowcy i sołtys Wasyl Korniecki oraz dyrekcja szkoły.

Слухаючи Шопена

2010 рік оголошено Роком видатного польського композитора Фредеріка Шопена. Молодь зі Жгова, що коло Лодзі, вже вкотре приїжджає до Чернівців, щоб ближче познайомитись з польською історією та попрацювати над упорядкуванням братських могил польських легіонерів, похованих після битви під Рокитним у 1915 р. на цвинтарі у Раранчі (Рідківці). По плідній роботі їх запросили на Шопенівський вечір до Польського народного дому. У залі зібралися діти з дитячого самодіяльного колективу при польській недільній школі „Квіти Буковини”, студенти кафедри міжнародних відносин Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича, учні музичної школи №2, вчителі, батьки.

З коротким привітальним словом до присутніх звернувся голова Товариства польської культури ім. А. Міцкевича Владислав Струтинський. Ведуча вечора Ліза Бартош запросила до роялю учня музичної школи Дениса Зарубайка. Директор школи Галина Плавюк представила учительку Тамару Радіонову, яка є його наставником та охарактеризувала творчий доробок здібного учня. А потім у залі залунала хвилююча музика Шопена. Заступник голови Товариства, керівник „Квітів Буковини” п. Луція Ушакова запропонувала молоді з Польщі послухати віночок буковинських мелодій, укладений музичним керівником колективу Аллою Зубчук. А далі діти зі Жгова та Чернівців співали разом.

Зі словами щирої подяки до присутніх звернувся керівник польської делегації Влодзімеж Качмарек. Вечір завершився спільною прогулянкою прекрасною вечірньою вулицею Ольги Кобилянської.

Zdjęcia Władysława STRUTYŃSKIEGO.

KONIEC ROKU szkolnego jest zawsze bardzo podniosłym, wzruszającym, a przede wszystkim radosnym świętem dla wszystkich uczniów, ich rodziców i nauczycieli.

Uroczystości zakończenia roku szkolnego 2009/2010 w Starej Hucie rozpoczęła poranna modlitwa dziękczynna. W miejscowym kościele pw. Matki Bożej Bolesnej zgromadzili się uczniowie i nauczyciele. Mszę św. celebrował ksiądz proboszcz Jan Dołoszycki. Następnie o godzinie dziesiątej rozpoczęła się uroczysta akademia „Ostatniego dzwonka”. W odświętnie przystrojonej i wypełnionej po brzegi sali miejscowego klubu zebrali się uczniowie i nauczyciele starohuckiej szkoły wraz z rodzicami. Na akademię przybyli również zaproszeni goście: przedstawiciele miejscowych władz, emerytowani nauczyciele, ksiądz proboszcz. Przy dźwiękach uroczystego poloneza weszli na scenę tegoroczni absolwenci – uczniowie dziewiątej klasy. Do zebranych zwróciła się wicedyrektor szkoły, prezes starohuckiego Towarzystwa Kultury Polskiej im. Jana Pawła II – pani Katarzyna Drozdek. Następnie najlepsi uczniowie szkoły zostali nagrodzeni dyplomami za swoje osiągnięcia w nauce i sporcie. Sukcesem bez precedensu mijającego roku szkolnego jest pierwsze miejsce, które nasi uczniowie wywalczyli w różnych zawodach sportowych wśród niepełnych szkół średnich rejonu storozynieckiego. Jest to tym bardziej doniosłe wydarzenie, gdyż nasza szkoła nie posiada odpowiedniej bazy sportowej (sali gimnastycznej, stadionu etc.). Dyplomem rejonowych władz oświatowych został nagrodzony również Zasłużony dla Kultury Polskiej zespół folklorystyczny „Dolinianka”, który prezentacją „Darcie pierza” zajął trzecie miejsce w konkursie „Nasze obrzędy i tradycje”.

W czasie akademii nie mogło zabraknąć występów dzieci. Ze słowami podziękowań

Przy dźwiękach walca Johanna Straussa uczniowie w Starej Hucie pożegnali rok szkolny 2009/2010

do zebranych zwrócili się absolwenci, uczniowie klasy pierwszej i czwartej. Pięknym prezentem dla nauczycieli było wykonanie przez dziewięcioklasistów piosenki pt. „W naszej szkole jest fajnie”. Ciekawym i wzruszającym elementem uroczystości był pokaz slajdów. Podczas kilkuminutowego show niespodzianki wszyscy zebrani mogli na chwilę przenieść się o kilka lat wcześniej, przypomnieć sobie najciekawsze wydarzenia z życia szkoły. Akademię tradycyjnie zakończył walc Johanna Straussa w pięknym wykonaniu absolwentów.

Tomasz KAŁUSKI.

W SZKOLE WSI PANKA w roku 2009/2010 był fakultatyw języka polskiego, na który uczęszczały uczniowie trzech kategorii wiekowych – 11 osób z 5. klasy, 10 – z 6. klasy i 10 osób z 8-9. klasy. Dostaliśmy 7 godzin. Zajęcia odbywały się zgodnie z programem ułożonym według książek „Czytam po polsku”, „Piszę po polsku”, „Smyk czyta i pisze”, „ABC – Poznajemy litery”, „Elementarz”. Oprócz tego wykorzystano dodatkową literaturę, naoczne materiały, tablice i wiele innych technicznych środków nauczania.

Uczniowie brały aktywny udział w różnych konkursach Roku Polski na Ukrainie – „Co ty wiesz o Polsce?”, „Wybrana poezja Zbigniewa Herberta”, pisały naukową pracę na temat „Dzień Pamięci II wojny Światowej”, wspólnie obchodziły święta Św. Mikołaja, Bożego Narodzenia, Nowy rok, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Wiosny, były w zaoecznych podróżach po polskich miastach oraz na tematycznych wycieczkach „Do parku”, „Do lasu”, „Nad rzeką Siret”, „Do Domu Polskiego”.

Dzieci razem przeżywały żałobny dzień po polskiej delegacji, która zginęła w katastrofie samolotu pod Smoleńskiem.

Oprócz dobrej nauki nasi uczniowie są aktywni w życiu społecznym. Tak Janina Krasowska zajęła I miejsce za plastyczną pracę „Moja miejscowość Panka”, Tatiana Kysełynczuk została laureatem Ogólnoukraińskiego konkursu „Moja Ojczyzna”, Alina Krasowska i Olesia Łazariuk – dyplomantami z recytacji wierszy, a Paweł Grynczuk zajął II miejsce w konkursie „Wiedza o Polsce”.

mgr Anna KYSEŁYCZUK, nauczycielka języka polskiego.

GAZETA POLSKA Bukowiny

«Газета польська Буковини»

Реєстр. св-во серія ЧП №346-26р

Засновник:

Чернівецьке обласне Товариство польської культури ім. А.Міцкевича

Видawca:

Redakcja czasopisma «Bukowina».

«Газета польська Буковини» виходить раз на місяць.

Газета розповсюджується через первинні організації Товариства польської культури ім. А.Міцкевича і продається у римо-католицькому костелі в Чернівцях та у костелах області.

Ціна договірна.

Za treść reklam i ogłoszeń redakcja nie ponosi odpowiedzialności, rękopisów nie zwraca i pozostawia sobie prawo do skrótów i korekt.

Materiały podpisane nie zawsze odpowiadają opinii redakcji.

Rada Redakcyjna:

Władysław STRUTYŃSKI
Antonina TARASOWA
Katarzyna DROZDEK
Orest KLAJNYK

Anna KYSEŁYCZUK
Maria MALICKA
Gizela SZENDEROWA
Walentyna WYSZNIAK

Adres redakcji:

58000 Czerniowce, ul. Ukraińska 22 p. 22.

Адреса редакції: 58000 м. Чернівці, вул.Українська, 22, к.22.

Tel. : 0372/ 52-47-37, tel./fax: (0372) 55-26-59.

Strona internetowa Obwodowego TKP im. Adama Mickiewicza oraz “Gazety Polskiej Bukowiny» www.bukpolonia.cv.ua

Związkowi Polaków w Rumunii XX lat!

Szanowny Panie Gerwazy Longher Prezes

Związku Polaków w Rumunii

W imieniu Zarządu Głównego oraz wszystkich członków Towarzystwa Kultury Polskiej im. Adama Mickiewicza obwodu Czerniowieckiego składam na Pana ręce najserdeczniejsze gratulacje i wyrazy uznania z okazji XX-lecia Związku Polaków w Rumunii.

Wysoko oceniamy olbrzymi dorobek Związku, którym Pan obecnie kieruje, wszystkie działania w minionych latach, które zaowocowały odrodzeniem i rozwojem kultury i języka polskiego wśród Polaków na Bukowinie, sprzyjały pogłębieniu tradycji wielokulturowości – i tak charakterystycznej dla tego pięknego regionu Europy Centralnej – tolerancji.

Z podziwem patrzymy się na osiągnięcia artystyczne, naukowe oraz organizacyjne, które coraz bardziej jednoczą członków i sympatyków Związku. Cieszymy się z każdego sukcesu zespołów folklorystycznych, każdego nowego wydawnictwa, udanego spotkania, czy wspaniałej imprezy.

Z okazji jubileuszu życzymy Panu i wszystkim członkom Związku Polaków w Rumunii kolejnych lat satysfakcji z wykonywanej pracy, realizacji wielu ambitnych zadań, owocnych lat oraz pomyślności w życiu prywatnym.

Z wyrazami szacunku i poważania Prezes Zarządu Głównego Obwodowego TKP im. Adama Mickiewicza doc. Władysław Strutyński Czerniowce, 07.05.2010 r.

Kącik dla dzieci

Maria KONOPNICKA

Wieczorny pacierz

(wiersz z elementarza z roku 1930)

Zaszło już słonko
Wśród złotych zórz.
Kłęknij dzicinko,
I rączki złoż.
Pod blaskami
Tych jasnych gwiazd
Módl się o spókoj
Dla naszych gniazd.
Módl się za kwiaty
Rodzinnych pól,
Za tych, co płaczą
I cierpią ból.
Módl się, byś urosł
I nabrał sił.
I braciom-ludziom
Byś miłym był.
Módl się, by dom ten
Wziął Bóg pod straż
I za Ojczyznę
Mów „Ojczy nasz”.

**Dawniej Polacy z naszych terenów – z Bukowiny – tak się modlili.*